

TERORISTICKI NAPAD NA SRPSKU DECU KOD GORAZDEVCA

U rafalnoj paljbi koju su nepoznata lica juce otvorila iz automatskog oruzja na srpsku decu koja su se kupala na reci Bistrici nedaleko od Gorazdevca, opstina Pec, ubijeno je dvoje i povredjeno najmanje petoro srpske dece.

U peckoj bolnici su preminuli Panta Dakic (10) i Ivan Jovovic (20), dok se Bogdan Bukumiric (15) i Nikola Bogicevic nalaze u kritичnom stanju. Teze su ranjeni Dragana Srbliak (14), Djordje Ugrenovic (20) i Marko Bogicevic - izjavila je Sladjana Todorovic iz Gorazdevca, koja je bila sa povredjenom decom u bolnici u Peci.

Bogdan Bukumiric je helikopterom prebacen u Beograd na VMA. Albanci su kamenovali vozilo Milovana Pavlovica koji je pokusao da prebaci neku od ranjene dece u bolnicu u Peci. Pavlovic je zadobio povrede ruke, automobil mu je unisten i zapaljen, a napadaci su tukli i ranjeno dete u Pavlovicevim kolima.

- Oko stotinu dece iz Gorazdevca se kupalo na Bistici, 500 metara daleko od centra sela, kada su oko 13.30 sati nepoznata lica otvorila rafalnu paljbu iz automatskog oruzja. Ispaljena su tri rafala. Na lice mesta su prvo stigli mestani Gorazdevca i jedan lokalni policajac, dok se na pripadnike KFOR-a i UNMIK policije cekalo vrlo dugo, pa je i uvidjaj na mestu napada izvršen suvise kasno. Teroristi, koji su pucali u decu, imali su dovoljno vremena da pobegnu i sklone se na neko bezbedno mesto. Pripadnici vojne misije UN su pomogli da se ranjena deca prebace od Gorazdevca do pecke bolnice, gde su lekari, postovali lekarsku etiku i pruzili ranjenoj deci neophodnu pomoc, ali je osoblje bilo izuzetno neprijateljski raspoloženo prema malim ranjenicima i njihovim pratiocima.

U Gorazdevcu danas vlada velika uznemirenost i strah. U selu vlada potpuni muk. Mestani su okupljeni u centru sela, gde pale svece i polazu cvece. Snage KFOR-a i UNMIKa juce nisu dozvolile monasima iz manastira Decani i Pecke patrijarsije, koji su odmah dosli u Gorazdevac da udju u selo, pa su oni cekali do dvadeset dva sata

- Ovo je nezapamceni zlocin. Na Kosovu i Metohiji vec cetiri godine nema srpske vojske i policije pa nam sada ubijaju decu. Do sada su na srpsku decu bacali bombe, gazili ih kolima, a sada ih mucki ubijaju i kad se kupaju u reci - izjavio je Episkop rasko-prizrenski Artemije, povodom teroristickog napada kod Gorazdevca. Episkop Artemije je danas oko podneva stigao u Gorazdevac.

Srpsko selo Gorazdevac nalazi se nedaleko od Peci i o njegovoj bezbednosti brinu italijanski vojnici iz sastava KFOR-a. U njemu je ostalo da zivi skoro 1.000 Srba, sto je dvostruko manje od broja stanovnika koje je selo imalo pre dolaska misije UN na Kosovo i Metohiju. Selo ima osnovnu i dve srednje skole: - tehnicku i ekonomsku, a njegovi zitelji se snabdevaju neophodnim namirnicama za zivot uz pomoc vojnika, policije ili prilikom redovnih pratnji do severnog dela Kosovske Mitrovice.

Informativna sluzba

Eparhije Rasko-prizrenske

14. avgust 2003. godine

APEL I IZJAVA NJEGOVE SVETOSTI PATRIJARHA SRPSKOG G. PAVLA POVODOM NAJNOVIJEG ZLOCINA U GORAZDEVCU

U Gorazdevcu jedinoj srpskoj metohijskoj enklavi koja je opstala na svojim ognjistima posle velikog izгона i izbeglistva naroda 1999.g. dogodio se strasan zlocin: pobijena su nevina deca na kupanju. Nema i ne moze biti veceg zlocina od takvog ubijanja nevine i bezazlene dece za koje nema opravdanja. Onaj koji to cini ubija covecnost u sebi unistavajući svoju i svoga naroda buducnost.

Izjavljujuci ocinsko saucesce roditeljima i rodbini pobijenih, obracamo se po ko zna koji put vlastima u zemlji i predstavnicima Medjunarodne zajednice da stvore napokon i omoguce makar pravo na zivot Srbima na Kosovu i Metohiji, lisenim svih drugih prava, a pre svega da uklone preduslove i uzroke ovakvih zlocina kroz hitno sprovođenje u zivot 1244. odluke Saveta bezbednosti.

Obracamo se i casnom Albanskom narodu na Kosovu i Metohiji kao i privremenim kosovskim organima vlasti da zaustave ova i ovakva sve ucestalija nasilja i zlocine koji nastavljaju da se vrse na Kosovu u ime tog naroda a na njegovu stetu i moralnu sramotu. Podsecamo i njih i sebe na ono sto nam je poznato svima iz starog i novog sveljudskog iskustva: zlo nikom dobra ne donosi i nece doneti; kao i na to da na zlocinu i nepocinstvu niko nije sagradio ni svoju ni tudju sreću. Duhovni i moralni Bozji Zakoni, ugradjeni u sudbine sveta i naroda, to su posvedocili i potvrdili bezbroj puta kroz istoriju do dana danasnjega.

AEM i Patrijarh srpski

+ Pavle

SPGS HARI HOLKERI OSTRO OSUDJUJE UBISTVO DECE BLIZU GORAZDEVCA

Pristina - Ja sam uzasnut da se u toku mog prvog dana na Kosovu desila strasna tragedija u kojoj je dvoje srpske dece ubijeno, a vise drugih lica povredjeno, rekao je SPGS Hari Holkeri nakon svog dolaska u Pristinu.

Tragedija je za Kosovo da se nakon cetiri godine nakon zavrsetka konflikta desavaju takvi incidenti i uzimaju strasan

danak u zivotima nevinih pojedinaca i u imidzu Kosova u medjunarodnoj zajednici.

Ne mozemo dozvoliti nekolicini ekstremista, bilo kojeg etnickog porekla, da podrivaju bezbednost i nadu u buducnost koju se toliko mnogo ljudi ovde trudi da izgradi.

Takvi incidenti ce samo osnaziti nasu resenost da ustanovimo zakonski poredak radi svih ljudi na Kosovu. Ucinicemo sve da ubice privedemo pravdi, rekao je SPSG.

EPISKOP ARTEMIJE POSETIO GORAZDEVAC

Gorazdevac, 14. avgust 2003.

Episkop rasko-prizrenski Artemije danas je posetio srpsko selo Gorazdevac nadomak Peci u kome se jucer dogodio masakr nad srpskom decom koja su se kupala u reci Bistrici. Obracajuci se okupljenom narodu na protestnom skupu koji je odrzan u centru sela episkop Artemije je najostrije osudio masakr nad decom rekavsi da je "ovo zlocin ne samo onih koji su povukli obarac vec i onih koji su ih odgajili i uputili na tako nesto i koji ih kriju od ruke pravde". "Skoro svi zlocini nad Srbima ostali su do sada nekaznjeni, ukljucujuci zlocine u Starom Grackom, Livadicama kao i nedavni pokolj porodice Stolic u Obilicu", rekao je vladika Artemije.

Episkop Artemije je pozvao narod da ostane priseban u bolu i apelovao je na medjunarodne predstavnike da pocinioce ovog gnusnog zlocina sto pre privedu licu pravde.

Nakon obracanja episkopa Artemija stanovnicima Gorazdevca Prof. Dr Mileta Bukumiric je u ime inicijativnog odbora za protest procitao protestno pismo Generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija Kofi Ananu:

PROTESTNO PISMO KOFI ANANU

Dugogodisnje nasilje nad Srbima na prostoru Kosova i Metohije kulminiralo je jucer u Gorazdevcu kada je izvršen nezapamceni zlocin nad neduznom decom, svojstven samo varvarima ili ljudima poremecenog uma. Gorazdevac je doziveo tragediju najveću od postanka do danas na pocetku 21. veka zahvaljujuci Vasoj neodlucnosti ili nesprenosti da istini pogledate u oci. I ovom prilikom, po ko zna koji put se pokazalo da je propala Vasa misija na Kosovu i Metohiji. Medjunarodna zajednica je pretrpela sramotu pred citavim svetom jer jucer prolivena krv nevine dece, koja nisu stasala ni da pomisle zlo drugome i Vas je poprskala.

Sta jos treba da se desi da shvatite ko je zrtva, a ko su teroristi fasisoidnih namera i dokle ce jos biti otvoren lov na Srbe na svojoj zemlji.

Krajnje je vreme da odgovorno shvatite svoju ulogu na Kosovu i Metohiji i da ispunjavate obaveze koje ste preuzeli pre nego sto se ovde dosli. Nemate pravo da budete nemi svedok nevidjenih zlocina nad nezasticenim ljudima i nevinom decom cija je sudbina u Vasim rukama.

Recite pravdoljubivim ljudima nase planete da li je u pitanju Vasa nemoc ili odsustvo zelje i namere da budete na visini zadatka kojeg ste se prihvatili i da se obracunate sa teroristima i njihovim nalogodavcima. Vi ste odgovorni za tragediju u Gorazdevcu. Besmisleno je ovakvo prisustvo Vasih ljudi, kreatora nase sudbine, koji treba da nam garantuju neku sigurnost, makar u sopstvenoj kuci. Od Vas se ocekuje da budete cuvari mira i garanti slobode svih etnickih zajednica, pa i getoiziranih Srba na njihovim vekovnim ognjistima. Ako to ne mozete bolje da povucete svoje snage sa prostora Kosova i Metohije da ne biste ukaljali ugled najveće svetske organizacije. Bolje da nas ostavite da se sami branimo kako znamo i umemo, nego da se na Vas oslanjamo i stradamo kao sto smo to cinili u poslednje cetiri godine.

Gorazdevac 14. avgust 2003.

Inicijativni odbor za protest

Nakon protestnog skupa episkop Artemije je posetio porodice Dakic i Jovic i clanovima porodica izjavio saucesce. Zajedno sa Episkopom Artemijem porodice postradalih posetili su i Ombudsman Kosova i Metohije Marek Novicki i g. Ljubinko Todorovic.

ERPIM INFO SLUZBA

ZLOCIN U GORAZDEVCU - POKAZATELJ STVARNE SITUACIJE NA KOSOVU I METOHIJI

o. Sava Janjic

Jucerasnji zlocin nad srpskom decom sela Gorazdevca kod Peci duboko je potresao sve Srbe na Kosovu i Metohiji i sirom Srbije i za sobom ostavio okamenjeni bol i mucan osecaj bespomocnosti. Brutalnost i kukavicluk ovog teroristickog akta nadneli su se kao crna senka nad celokupnom dosadasnjom misijom UN-a i KFOR-a koja za vise od cetiri godine svoga boravka na Kosovu i Metohiji nije u stanju da zastiti ni srpsko stanovnistvo koje zivi u vojno zasticenim enklavama, a kamoli da obezbedi normalan zivot za sve na celoj teritoriji Pokrajine.

Ipak, ovaj zlocin nije samo tek neki "izolovani incident" koji su pocinili neki anonimni ekstremisti. Masakr nevine dece u Gorazdevcu je pre svega sokantan pokazatelj stvarne situacije na Kosovu i Metohiji koju najveći broj predstavnika UNMIK-a i KFOR-a zajedno sa albanskim politickim vodjama uporno pokusavaju da sakriju od svetske javnosti i tako opravdaju sopstvene neuspehe. Vec mesecima medjunarodni predstavnici trube urbi et orbi da se bezbednosna situacija popravila, da je problem bezbednosti Srba "samo u njihovim frustriranim glavama" i da se na Kosovu i Metohiji izgradjuje savremeno evropsko drustvo. Medjutim, kada oni i sami poveruju u sopstvenu laz desi se neki zlocin koji pokaze sasvim drugaciju stvarnost.

Ova tragedija zato nije "izolovani incident" vec predstavlja zastrasujucu pojavu i kulminaciju jednog kolektivnog zlocinackog mentaliteta koji se posebno u poslednje cetiri godine stvara i oblikuje u dusama mnogih, ako ne i velike vecine kosovskih Albanaca. Oblikovanju jedne takve retrogradne svesti doprinose ne samo mediji na albanskom jeziku koji konstantno raspiruju etnicku mrznju ili, pak, skolski programi koji u ocima albanske dece kao heroje pravde i demokratije uzdizu najokorelije zlocince i probisvete, vec krajnje indiferentno ponasanje medjunarodnih birokrata cija se aktivnost u Pokrajini svela iskljucivo na registraciju zlocina i grcevito nastojanje da se izvuku sto pre iz svoje vec ionako propale misije.

Savetu Bezbednosti UN i komandi NATO-a ali i vladama zapadnih zemalja iz Pristine stalno se salju nasminkani i lazni izvestaji koji govore o velikim uspesima misije i napretku multietnickog drustva. Kada je nedavno na sastanku Severoatlantskog Saveta, glavnog tela NATO saveza, komandant KFOR-a general Fabio Mini izneo stravicne podatke o korumpiranosti institucija na Kosovu i Metohiji, posebno Kosovskog zastitnog korpusa, i upoznao ministre zemlja NATO saveza o razmerama albanskog ekstremizma mnogi su ostali u neverici jer su od svojih predstavnika u Pristini uporno dobijali i dalje dobijaju sasvim drugacije informacije.

Zlocin u Gorazdevcu su neosporno pocinila bolesna lica jer su jedino takvi mogli da podignu ruku na nevinu decu koja su se bezbrizno kupala u reci. Medjutim linc nad cetvoro Srba u Peci, medju kojima je bilo tesko ranjeno dete, pokazuje da su razmere ovog zlocina mnogo sire i ozbiljnije. Kakva je samo moralna pustos vladala u dusama tih stanovnika Peci koji su kao zveri nasrnuli na roditelja koji je prevezio svoje ranjeno dete. Ova spontana reakcija Albanaca iz Peci direktna je posledica delovanja pre svega albanskih institucija u Pokrajini preko kojih je institucionalizovana vladavina etnickog terora i nasilja, a zlocin proglasen za merilo pravde i zakona. Glorifikacija terorista kao boraca za slobodu u Parlamentu Kosova i Metohije, sistematska diskriminacija ne-albanskog stanovnistva u svim sferama zivota, uporna opstrukcija povratka raseljenih samo su neke od najekstremnijih aktivnosti koje se direktno sprovode pod okriljem novih institucija koje je formirao UNMIK. Ovakve institucije ne samo da ne omogucavaju izgradnju demokratskog drustva, vec sistematski razgradjuju svaku mogucnost zajednickog zivota. Svojim delovanjem takve institucije pre svega sluze kao paravan zlocincima i mafijasima koji kao vodeci politicari uzivaju ugled nacionalnih heroja i spasitelja albanskog naroda. U poslednje cetiri godine medjunarodna zajednica se pokazala nesposobnom ne samo da spreći etnicko nasilje Albanaca, vec i da resi i jedan ozbiljniji zlocin. Vise od dva meseca je proslo od masakra porodice Stolic, a istraga nije odmakla sa mesta. Slicno je i sa desetinama drugih zlocina od kojih su najtezi: masakr nad seljacima u Starom Grackom i teroristicki napad na srpski autobus u Livadicama. Preko stotinu pravoslavni crkava je poruseno nakon rata, a nijedan pocinilac ovih varvarskih napada nije pronadjen niti se ikakva istraga vodi. Istragu onemogucuju albanski ekstremisti koji su uterali strah u kosti cak i onim svojim cestitim sunarodnicima, ali i strah medjunarodnih predstavnika koji zabrinuti za sopstvene zivote tolerisu takvu vladavinu straha.

Zato se s pravom postavlja pitanje da li je ovde rec o nesposobnosti ili nespremnosti da se suoci sa albanskim terorizmom? UNMIK policija i KFOR raspolazu izuzeto obimnim obavestajnim materijalima i najsavremenijim sredstvima istrage tako da se tesko moze poverovati da su nesposobni da razrese tako ozbiljne zlocine. Zato je ovde rec pre svega o politickoj nespremnosti da se bivsi saveznici prikazu kao zlocinci jer bi se na taj nacin potkopao i sam "legitimitet" mirovne misije. Otkrivanjem celokupne istine o zlocinackom delovanju OVK koju su sistematski naoruzavale vlade pojedinih zapadnih zemalja postavilo bi sasvim legitimno pitanje opravdanosti vojne intervencije i bombardovanja srpskih gradova i sela u kojima je nastradalo hiljade nevinih civila. Konacno, otkrila bi se i najstrasnija istina da je najvece stradanje na Kosovu i Metohiji zapocelo upravo sa prvim bombama iz bombardera i da je naposljetku jedan nedemokratski rezim samo zamenjen vladavinom etnickog terora i nasilja pod zastavom UN.

Zato ovaj strasni zlocin u Gorazdevcu treba da postane prekretnica u toj retrogradnoj politici pravdanja zlocina i pocetak suocavanja sa realnoscu koja postoji na terenu. Poslednji je trenutak da se sterilna retorika i "ozbiljna zabrinutost" sablonskih saopstenja za stampu zamene jasnim i nedvosmislenim kvalifikacijama. Vreme je da se preduzmu konkretne mere kako bi se zaustavilo etnicko nasilje i zapocelo sa stvarnim mirovnim procesom.

Ukoliko medjunarodna misija UN sa novim sefom UNMIK-a shvati znacaj ovog trenutka i aktivno zapocne sa ispravljanjem gresaka koje su pocinjene u poslednjih cetiri godine pojavice se nada da ce na ovim prostorima jednog dana zavladata mir i vladavina zakona. Medjutim, ako se i dalje nastavi sa politikom pravdanja i prikriivanja zlocina i sistematskim obmanjivanjem javnosti Misija ce doziveti konacni krah i bice prinudjena ili da se potpuno porazena povuce ili da ide do kraja i oktroise jednu fasisticku tvorevinu kao nezavisnu drzavu kosovskih Albanaca.

PREDSTAVNICI MANASTIRA DECANI I PECKE PATRIJARSJE POSETILI GORAZDEVAC

14. AVGUST 2003

Sinoc oko 22.00 porodice poginule dece u Gorazdevcu posetili su predstavnici SPC Iguman decanski o. Teodosije Sibalic sa bratijom, o. David Perovic i iguman cetinjski Luka Anic. Oni su u ime Srpske Pravoslavne Crkve i svojih manastira preneli saucesce ozaloscenima i razgovarali sa ocevicima zlocina nad nevinom decom.

Nakon upornih zahteva KFOR-u italijanske vojne snage obezbedile su pratnju predstavnicima SPC tek u kasnim vecernjim casovima.

Danas se u toku dana ocekuje dolazak i episkopa rasko-prizrenskog g. Artemija koji je na putu za Gorazdevac.

ERP KIM INFO-SLUZBA

VREME JE DA SE ODE KUCI

POSTOVANI GOSPODINE,

U danima posto su vodje kosovskih Albanaca zajednice otvoreno pismo kojim pozivaju raseljena lica sa Kosova da se vrate, o tome su izraženi mnogi oprečni pogledi. Mnogi su se prema ovom pismu odnosili sa skepticizmom, i naglasili da će pravi dokaz za sve to biti dela kosovskih lidera a ne njihove reci. Imajući to u vidu, pomislila sam da bi bilo od pomoći da opisem neke konkretne korake u cilju povratka koji se već preduzimaju na Kosovu od objavljivanja otvorenog pisma.

Kada sam pre godinu dana stigla na Kosovo, mnogi ljudi su pričali privatno o svojim bivšim komsijama i njihovom pravu da se vrate, ali postojalo je vidljivo ustezanje da se ovo pitanje javno postavi iz straha od političkih posledica. Danas je situacija potpuno drugačija.

Kosovske vodje su jasno stavile do znanja da budućnost Kosova zavisi od postovanja prava svih ljudi i podrške pravu na povratak. Oni koji se protive takvom razvoju sada su jasno etiketirani kao ekstremni elementi, koji rade protiv volje vodjstva i naroda Kosova. U poslednjih nekoliko nedelja, ova promena je veoma očigledna.

Predsednik Kosova Ibrahim Rugova i predsednik DPK Hasim Taci putovali su 10. jula sa sefom Američke kancelarije u Pristini, Rino Harnisom, u Urosevac.

Tada su posetili stan kosovskog Srbina koji je uništen u požaru. Istraga tog zločina nedavno je dovela i do hapšenja. Takodje su se sastali sa predstavnicima kosovskih Srba i raseljenim licima sa kojima su razgovarali šta bi oni mogli učiniti da podrže povratak.

Na kraju posete, i predsednik Rugova i gospodin Taci javno su pozvali kosovske Albance da sa dobrodoslicom dočekaju povratak njihovih komsija.

Istog dana je Skupština Kosova održala sednicu posvećenu povratku manjina.

Ja sam obavestila Skupštinu o tekucim naporima, i rekla da se i dalje suocavamo sa bezbednosnim i finansijskim izazovima.

Predstavnici svih većih političkih partija kosovskih Albanaca u Skupštini Kosova zauzeli su stav da će raditi na podršci povratku raseljenih.

Skupština je usvojila rezoluciju koja je obavezuje da se "angazuje u stvaranju atmosfere poverenja i odlučnosti u pomoći procesu povratka."

Bez obzira na neke oprečne izveštaje, želim da naglasim da rezolucija izricito vazi za sve raseljene sa Kosova, uključujući i one koji su otišli posle konflikta.

Tacka 8 rezolucije kaže da povratak "treba da bude široki proces za sve građane Kosova, za raseljene unutar ili van teritorije Kosova, u toku i posle rata.

"Dok su se srpski poslanici Skupštine Kosova uzdržali od glasanja o rezoluciji zbog proceduralnog sporenja, vodja Koalicije Povratak izrazio je svoju generalnu podršku za preporuke.

Cetrnaestog jula, 24 kosovska Srbina vratilo se u Belo Polje, opština Pec, gde su mogli da se uvere da je do njihovog povratka došlo u saradnji i uz podršku lokalnih vlasti i međunarodne zajednice.

Taj povratak je naisao na opšti pozitivan odjek u kosovskoj štampi. Kada je jedan funkcioner DSK primetio da veruje da je povratak Srba "preuranjen", DSK je odmah objavio da je njegova pozicija suprotstavljena politici partije, i podržao povratak u Belo Polje.

Predsednik Skupštine Kosova Daci, predsednik DPK Taci, i zamenik predsednika Alijanse za budućnost Kosova Bajram Kosumi pojavili su se 18. jula u programu namenjenom povratnicima koji se emituje na RTS.

Oni su ponovo izrazili svoju čvrstu podršku povratku i njihovo zalaganje da ga učine bezbednim i održivim.

Moja kancelarija je aktivno tražila od kosovskih vodja da intervenisu na lokalnom nivou tamo gde se pojave problemi u vezi sa povratkom, a oni su dosledno odgovarali svojim direktnim angazmanom u podršci povratku.

Evropska agencija za rekonstrukciju takodje je prosle nedelje potpisala ugovor da se počne sa projektom povratka kosovskih Srba u Zupsku Dolinu.

Ovo je projekat gde lokalne vlasti direktno rade sa predstavnicima kosovskih Srba i raseljenim licima kroz "radnu grupu" napravljenu da omogući održiv povratak u kojem se potrebe raseljenih lica efikasno rešavaju.

Ova kretanja mogu nekome izgledati iznenađujuća, ali se ona ne događaju tek tako i niotkuda. U stvari, vlasti kosovskih Albanaca su se snažnije i pozitivnije uključile u rad na povratku tokom protekle godine.

Na opštinskom nivou, postoje mnoge lokalne vlasti koje rade kao partneri sa predstavnicima kosovskih Srba i raseljenim licima na podršci povratka u opštine, uključujući Obilić i Vitinu.

Neki su takodje kritikovali otvoreno pismo tako što su se fokusirali na izjavu koju sadrži da vodje ne mogu da povratnicima garantuju posao i bezbednost. Ali oni koji žele da usmere pažnju na tu izjavu poigravaju se sa vama - pismo jasno kaže:

"Svi mi na Kosovu patimo od organizovanog kriminala, kao i vi u Srbiji i Crnoj Gori, Makedoniji i drugde na Balkanu; efekti brutalnog rata još uvek traju.

Moramo da budemo realistični u spoznaji da su neki delovi Kosova pogodniji za povratak od drugih, ali to je odluka koju svaka porodica ili pojedinac treba da donesu sami.

Ali želimo da stavimo do znanja da smo rešeni da svako može da živi bezbedno na svakom santimetru teritorije Kosova; ovo možemo da vam obećamo; razvili smo jaku i delotvornu policijsku snagu koja predstavlja sve kosovske etničke zajednice, koja radi naporno sa našim međunarodnim partnerima da Kosovo bude bezbednije mesto za sve."

Očigledno neki više vole retoriku i "garancije", ali umesto toga, vodje kosovskih Albanaca su rekle tačno ono što bi bilo koja vlada morala reci: da će raditi na tome da omogući svim ljudima da mogu živeti bezbedno, i da će raditi na tome da se sprovede pravda kada se zločini i dese.

Zasto je onda otvoreno pismo toliko bitno, ako je ono samo ponovno utvrđivanje rada koji je već u toku? Najvažnije od svega, pismo opširno odgovara na pitanja koja čujemo svaki dan od raseljenih lica.

Ono sto stvarno treba raseljenima sa Kosova jeste potpuna i precizna informacija o stvarnosti na Kosovu - sta je realnost onoga na sta bi naisli kada se vrate.

Otvoreno pismo je vazna inicijativa zato sto je posveceno vaznim pitanjima.

Treba dodati da je veoma pozitivno i to sto su se predstavnici kosovskih privremenih institucija i politickih partija sastali da pripreme i potpisu ovo pismo - takva jedinstvenost nije uobicajena na Kosovu, a cinjenica da postoji konsenzus o ovom pitanju pokazuje koliko se na tome odmaklo na Kosovu u poslednjim mesecima.

Ujedinivsi se da objave ovo pismo, kosovski lideri takodje su doprineli da se obezbedi da ovo pitanje ne postane "politicko" nego licno, i da se fokusira na prava pojedinaca.

Ove nedelje sam dobila odgovor na otvoreno pismo od grupe raseljenih lica iz sela u opstini Vucitrn lokalnim sluzbenicima u njihovoj opstini. U svom pismu, raseljeni kosovski Srbi izrazavaju svoju zahvalnost onima koji su potpisali pismo, i kazu:

"Zajednicko otvoreno pismo govori istinu.

Stvarno je vreme da ostavimo proslost iza nas i da krenemo napred.' Vreme je da idemo kuci. Zahvaljujuci svima vama, ovo je konacno moguće.

"Nista drugo ne govori recitije o vaznosti otvorenog pisma od ovih jednostavnih reci. U odnosu na godine neohrabrujucih vesti, otvoreno pismo pruza ohrabrenje.

Hajde da radimo zajedno i pretocimo sadrzaj otvorenog pisma u kosovsku stvarnost. **Autorka je profesorka ljudskih prava i prava izbeglica na Univerzitetu u Minesoti, danas na duznosti direktora UNMIK kancelarije za povratak i zajednice pri kabinetu Specijalnog predstavnika Generalnog sekretara**

DANAS 1. avgust

UBIJEN PRIPADNIK UNMIK POLICIJE

Kosovska Mitrovica - Indijac S.M, pripadnik policije UNMIK ubijen je preksinoc na putu Kosovska Mitrovica-Leposavic, kod mesta Cerenjska Reka. Portparol UNMIK policije u Mitrovici Trejsi Beker potvrdila je Beti da je preksinoc ubijen jedan UN policajac, ali nije saopstila njegovo ime.

U zvanicnom saopstenju policije UN navedeno je da ce ime i nacionalnost policajca biti objavljeni naknadno, kada bude obavestena njegova porodica. Policajci koji obavljaju uvidjaj navode da je ubijeni bio u vozilu sa jasno vidljivom oznakom UN policije, na koje je vatra otvorena iz zasede, pise u saopstenju. Prema nezvanicnim informacijama, napadaci su pucali i na jedno vozilo Kosovske policijske sluzbe. Napad je izvršen nesto pre ponoci, na oko 300 metara od kuca u Cernjajskoj Reci, jednom od tri susedna albanska sela u tom kraju, nedaleko od mosta kod Zvecana koji su pre nekoliko meseci minirali pripadnici ilegalne "Albanske nacionalne armije".

Ubistvo pripadnika UNMIK policije osudili su svi politicki faktori na Kosovu i Metohiji. Vrsilac duznosti sefa UNMIK Carls Brejsjo je rekao da je ubistvo "cin vredan prezira i da je svestan da su zbog toga stanovnici Kosova podjednako zgrozeni kao i on". Prema njegovoj oceni, "ubistvo je direktan napad na medjunarodne mirovne snage, zakon red i mir", navodi se u saopstenju UNMIK

Sef Poslanicke grupe Koalicije Povratak u Skupstini Kosova Dragisa Krstovic ocenio je da taj napad "ima za cilj da smanji kretanje Srba iz opstine Leposavic i okoline ka Kosovskoj Mitrovici, za koju su zivotno vezani".

Jedan od lidera Koalicije Povratak i clan Predsednistva Skupstine Kosova Oliver Ivanovic ostro je osudio taj napad koji, kako je rekao, "pokazuje koliko smo nesigurni". Predsednik SNV Kosova Milan Ivanovic ocenio je da je ubistvo bilo "teroristicki napad na pripadnike medjunarodne policije" i izrazio ocekivanje da ce pocinioci biti uhapseni i kaznjeni. I predsednik Kosova Ibrahim Rugova je najostrije osudio najnovija ubistva na Kosovu, zatrazivsi da se sto pre otkriju pocinioci tih zlocina. Rugova je ocenio da je ubistvo pripadnika UNMIK policije "kriminalno delo ekstremista koji ne zele napredak na Kosovu". **Beta**

Sinod SPC podrzava Nebojsu Covica

PROTIV POLITICKE ZLOUPOTREBE CRKVE I KOSOVA

Beograd - Povodom stalnih hajki i afera na politickoj sceni Srbije, cija je jedna od zrtva i Nebojsa Covic, predsednik Koordinacnog centra SCG i Srbije za Kosovo i Metohiju, kome se, izmedju raznih sagresenja pripisuje i zloupotreba Svetog arhijerejskog sinoda SPC kome je podmetnuo nas blagoslov i odobrenje' svoje smernice i viziju resavanja kosovsko-metohijskog problema", Crkva se juce oglasila saopstenjem u kome se tvrdi "Covic ni na koji nacin nije izmanipulisao, niti zaveo Sinod SPC".

"Krajnji je trenutak da Kosovo i Metohija, a ni SPC vise ne budu sredstva za upotrebu i zloupotrebu u politickim obracunima na podivljaloj javnoj sceni Srbije", poruceno je iz kancelarije Sinoda, prenosi Informativna sluzba SPC.

"Sinod ne ulazi u sadrzinu i sustinu spora izmedju Covica i njegovih politickih rivala, niti se politicki opredeljuje. Jedino sto ima da izjavi jeste da ni na koji nacin nije izmanipulisan, ni zaveden od strane Covica. Naprotiv, Koordinacioni centar za Kosovo i Metohiju i njegov predsednik su jedna od retkih institucija, odnosno licnosti, drzave Srbije koje od prvog dana svog postojanja do dana danasnjeg redovno, korektno i odgovorno saradjuju sa Svetim sinodom i shvataju kako znacaj Kosova i Metohije, tako i znacaj SPC u naporima da srpski narod opstane na svojim vekovnim ognjistima i kraj svojih tamosnjih svetinja, kao i da Kosovo i Metohija ostane u granicama Srbije umesto da postanu nova arbanaska drzava u kojoj ne bi bilo mesta za nase svetinje, ni za nas narod", napominje se u saopstenju.

Sinod objasnjava da "nije Covic Crkvi nametao smernice, nego su, pored drugih cinilaca, i zavestanja i poruke SPC uticale na Covicev pristup resavanju problema i na njegovo vidjenje moguceg buduceg statusa Kosova i Metohije".

"Samo u ovom smislu, Covic uziva punu podrsku Sinoda. Ne kao politicar ili stranacki lider, jer Crkva ne podrzava jedne

politicare ili partije protiv drugih, niti se postavlja kao arbitar na politickoj areni, nego kao covek koji, zajedno sa svojim saradnicima u Koordinacionom centru i van njega, nasledivsi problem u najtezem obliku,cini sve sto u datim tragicnim okolnostima moze i ume, u sluzbi drzave i naroda, posebno Kosova i Metohije", kaze se u saopstenju Sinoda SPC.

J.T.

EPARHIJA RASKO PRIZRENSKA U POTPUNOSTI PODRZAVA SMERNICE ZA KOSOVO I METOHIJU DR NEBOJSE COVICA

Eparhija rasko-prizrenska i kosovsko-metohijska se u potpunosti javno ogradjuje od prekjučerasnjeg saopstenja predstavnika Srpskog nacionalnog veca Kosova i Metohije, Srpskog nacionalnog veca Severnog Kosova, Zajednice srpskih opstina i Srpskog pokreta otpora, u kome se odbacuje tekst Osnovnih Smernica za resavanje kosovskog pitanja koje je predstavio sef Koordinacionog centra Dr Nebojsa Covic i trazi njegova ostavka.

Ovaj sastanak u Zubin Potoku odrzan je bez znanja i blagoslova Episkopa rasko-prizrenskog Artemija, predsednika SNV KIM, i odluke donosene na njemu ne izrazavaju stav Eparhije rasko-prizrenske, niti predstavljaju zvanican stav SNV KIM.

Eparhija rasko-prizrenska svesrdno podrzava tekst Osnovnih smernica potpredsednika Vlade Srbije Dr Nebojse Covica, kao i velike napore koje Koordinacioni centar i on licno cine na dobrobit Crkve i srpskog naroda na ovim prostorima. Smernice koje je predstavio Dr Covic predstavljaju veoma vazan osnov za izradu Deklaracije o Kosovu i Metohiji, koju bi trebalo da usvoje Skupstina SCG i Skupstina Republike Srbije i na njoj sto skorije izgrade siru platformu resavanja kosovsko-metohijskog problema u institucionalnim okvirima Republike Srbije.

Takodje, Eparhija rasko-prizrenska apeluje na predstavnike kosovsko-metohijskih Srba da svoje aktivnosti usmere u cilju postizanja svesrpskog jedinstva i uzajamne saradnje, naglasavajući stav Svetog Sinoda SPC od 4. avgusta 2003. godine da "Kosovo i Metohija ni SPC ne smeju da budu sredstvo za upotrebu i zloupotrebu u politickim obracunima". Srpska Pravoslavna Crkva ce kao i do sada na ovim prostorima nastaviti da podrzava svaku konstruktivnu politicku inicijativu koja ima za cilj opstanak srpskog naroda i ocuvanje pravoslavnih svetinja na ovim prostorima.

Iz kancelarije Pravoslavne Eparhije
rasko-prizrenske i kosovsko-metohijske
06. avgust 2003. godine
Manastir Gracanica

SAOPSTENJE ZA JAVNOST

Gracanica, 06 avgust 2003. god

U svom danasnjem saopstenju za javnost Eparhija rasko-prizrenska i kosovsko-metohijska se u potpunosti ogradjuje od prekjučerasnjeg zajednickog saopstenja predstavnika oba SNV, Zajednice srpskih opstina i SPOT-a u kome se odbacuje tekst Osnovnih smernica za resavanje kosovskog pitanja koje je predstavio sef Koordinacionog centra Dr Nebojsa Covic i trazi njegova ostavka.

Sastanak predstavnika pomenutih organiacija u Zubin Potoku odrzan je bez znanja i blagoslova Episkopa rasko-prizrenskog gospodina Artemija, predsednika SNV KIM, i odluke donesene na njemu ne izrazavaju stav Eparhije rasko-prizrenske, niti predstavljaju zvanican stav SNV KIM, kaze se u saopstenju Eparhije.

Eparhija rasko-prizrenska svesrdno podrzava tekst Osnovnih smernica za Kosovo i Metohiju i aktivnost Dr Nebojse Covica i Koordinacionog centra apelujuci na lidere kosovsko-metohijskih Srba da svoje aktivnosti usmere u cilju postizanja svesrpskog jedinstva i uzajamne saradnje.

S blagoslovom Njegovog Preosvestenstva Episkopa rasko-prizrenskog Artemija, donosimo celovit tekst saopstenja za javnost:

TEKST DEKLARACIJE O KOSOVU I METOHIJU

NARODNA SKUPSTINA REPUBLIKE SRBIJE

Polazeci od cinjenice da je drzavna zajednica Srbija i Crna Gora punopravni clan Ujedinjenih nacija, kao i od principa drzavnog suvereniteta i Ustavnom poveljom zajemcene i Rezolucijom 1244 SB UN potvrđene teritorijalne nedeljivosti drzavne zajednice i Republike Srbije kao njene clanice;

Podsecajuci na obavezu Republike Srbije da kao drzava clanica drzavne zajednice Srbija i Crna Gora daje puni doprinos doslednom sprovođenju:

- Rezolucije 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija od 10. juna 1999. godine;
- Vojno-tehnickog sporazuma o Kosovu i Metohiji od 9. juna 1999. godine;
- Zajednickog dokumenta o saradnji SR Jugoslavije i UNMIK-a od 5. novembra 2001. godine;

- Imajuci u vidu najvise i opsteprihvacene drzavne interese:

- izgradnja i razvoj demokratskog, na nacelu vladavine prava zasnovanog drustva u Republici Srbiji, u kome se dosledno postuju ljudska prava,
- ocuvanje i jacanje stabilnosti i saradnje u regionu jugoistocne Evrope,
- priblizavanje i ukljucivanje Republike Srbije, kroz clanstvo u drzavnoj zajednici Srbija i Crna Gora, u evropske asocijacije sa krajnjim ciljem prijema u Evropsku uniju;

Uvazavajući napore relevantnih međunarodnih institucija, vladinih i nevladinih organizacija (Organizacija za evropsku bezbednost i saradnju, Visoki komesarijat za izbeglice Ujedinjenih nacija, Međunarodni Ombudsman na Kosovu i Metohiji, nevladina organizacija Amnesty international i dr.) u cilju poboljšanja ljudskih prava i ukupne politicko-bezbednosne situacije na Kosovu i Metohiji;

Ukazujući sa dubokom zabrinutoscju na humanitarnu katastrofu u Republici Srbiji izazvanu velikim brojem prisilnih migranata, medju kojima je oko 250.000 interno raseljenih lica sa Kosova i Metohije;

Insistirajući na principima i ciljevima Povelje Ujedinjenih nacija, pre svega, na postovanju ljudskih prava, obezbedjivanju prava na povratak izbeglica i interno raseljenih lica, prava na slobodu kretanja, prava svojine i drugih ljudskih i gradjanskih prava.

O c e n j u j e

1. Dosadasnju primenu Rezolucije 1244 SB UN kao nezadovoljavajucu i zabrinjavajucu, obelezenu ucestalim prekoracenjima mandata od strane sluzbenika medjunarodne administracije;
2. Proces izgradnje demokratskog i multietnickog drustva i institucija na Kosovu i Metohiji nezadovoljavajucim i neodrzivim, obelezenim etnickom diskriminacijom u privremenim institucijama samouprave, jednostranim odlukama kojima se flagrantno krse odredbe Rezolucije 1244 SB UN, kao npr. Deklaracija o legalizaciji aktivnosti tzv. Oslobojilacke vojske Kosova, ishitrenim prenosjenjem nadleznosti sa medjunarodne misije na prelazne institucije samouprave i izbegavanjem realnih mehanizama za uspostavljanje demokratskog drustva, kao sto je proces decentralizacije;
3. Postovanje ljudskih prava na Kosovu i Metohiji i opste stanje bezbednosti kao izuzetno lose, obelezeno ucestalim slucajevima teroristickih akata, fizickog nasilja, ubistva na etnickoj osnovi, drasticnom ekspanzijom organizovanog kriminala, razbojnistvima, uzurpiranjem i unistavanjem privatne imovine, uskracivanjem slobode kretanja, nedostupnoscu institucija pripadnicima srpske nacionalne zajednice itd;
4. Proces povratka izbeglica i interno raseljenih lica kao potpuno neuspesan, buduci da se za cetiri godine na Kosovo i Metohiju vratilo manje od dva procenta izbeglih i interno raseljenih lica iz redova srpske nacionalne zajednice; Podseca da su SR Jugoslavija, odnosno Srbija i Crna Gora i Republika Srbija, kao clanice te drzavne zajednice od pocetka sprovedjenja Rezolucije 1244 SB UN do danas:
 1. Ispunile sve svoje obaveze predvidjene Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija od 10. juna 1999. godine i Vojno-tehnickim sporazumom izmedju medjunarodnih snaga bezbednosti (KFOR) i Vlada SR Jugoslavije i Republike Srbije od 9. juna 1999. godine;
 2. Sustinski doprinele ukljucivanju srpske nacionalne zajednice u proces sprovedjenja ovih dokumenata, pozivima na ucestvovanje na izborima za organe prelazne samouprave na pokrajinskom i opstinskom nivou;
 3. Ulozile krajnje napore da podstaknu srpsku nacionalnu zajednicu na Kosovu i Metohiji da istraje na ucescu u prelaznim institucijama samouprave, uprkos ociglednoj diskriminaciji, majorizaciji i izuzetno losim uslovima za rad u tim institucijama;

Z a k l j u c u j e

1. da je Republika Srbija, kao clanica drzavne zajednice Srbija i Crna Gora, sa svim svojim institucijama i organima, cvrsto opredeljena prema Rezoluciji 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija kao osnovnom okviru za resavanje problema Kosova i Metohije, i u tom smislu insistira na njenoj punoj i doslednoj primeni, u skladu sa Zajednickim dokumentom SRJ - UNMIK od 5. novembra 2001;
2. da se drzavni suverenitet i teritorijalna nedeljivost Republike Srbije kao drzave - clanice drzavne zajednice Srbija i Crna Gora odnosi na Kosovo i Metohiju, bez obzira na prelaznu medjunarodnu administraciju, sto je potvrđeno Rezolucijom 1244 SB UN;
3. da je Republika Srbija kao clanica drzavne zajednice Srbija i Crna Gora cvrsto opredeljena za procese evropskih, odnosno evroatlantskih integracija, a sto je ujedno i najefikasniji mehanizam za resavanje problema Kosova i Metohije, uporedo sa doslednim sprovedjenjem Rezolucije 1244 SB UN;
4. da se od misije Ujedinjenih nacija na Kosovu i Metohiji zahteva, i u tom smislu nudi puna podrška i saradnja Republike Srbije, da pokaze odlucnost u realizaciji ciljeva Rezolucije 1244 SB UN, kao nepristrasna administracija u skladu sa svojim mandatom, neopterećena sukobima interesa licne ili bilo koje druge prirode i uspostavi ambijent tolerancije, cime bi se omogucila "izgradnja demokratskog i multietnickog drustva i institucija na Kosovu i Metohiji, koje bi kao takve omogucile svim gradjanima Kosova i Metohije da uzivaju sustinsku autonomiju u okviru SR Jugoslavije odnosno Srbije i Crne Gore", sto je glavni zadatak misije proklamovan Rezolucijom 1244 SB UN, i preduslov za ostvarivanje zadatka "standardi pre statusa", koji je postavio SB UN;
5. da se nadlezne institucije i organi Republike Srbije ovlasuju i obavezuju da preko Koordinacionog centra Srbije i Crne Gore i Republike Srbije za Kosovo i Metohiju daju maksimalan doprinos i podršku misiji UN na Kosovu i Metohiji u doslednom sprovedjenju Rezolucije 1244 SB UN, ukljucujući i insistiranje na ispravljanju grubih povreda u dosadasnjem toku sprovedjenja Rezolucije, kojima je omoguceno cak i legalizovanje teroristickih aktivnosti, legalizovanje uzurpacije imovine itd., a takodje se ovlasuju i obavezuju da daju maksimalni doprinos i podršku medjunarodnom bezbedonosnom prisustvu na Kosovu i Metohiji u osiguravanju bezbednog okruzenja za sve gradjane Kosova i Metohije i borbi protiv terorizma i organizovanog kriminala;
6. da se nadlezne institucije i organi Republike Srbije ovlasuju i obavezuju da preko Koordinacionog centra Srbije i Crne Gore i Republike Srbije za Kosovo i Metohiju preduzimaju sve legalne i legitimne mere i inicijative radi zastite prava

- srpske nacionalne zajednice i pripadnika drugih etnickih zajednica ili pojedinaca kojima se na Kosovu i Metohiji sistematski uskracuju njihova prava, kao i radi zastite interesa Republike Srbije, pravnih lica ciji je ona osnivač i drugih pravnih lica i organizacija cija se imovinska i druga prava na Kosovu i Metohiji grubo uzurpiraju, kao i radi zastite vredne srpske i evropske kulturne bastine u Pokrajini;
7. da se nadlezne institucije i organi Republike Srbije, preko Koordinacionog centra Srbije i Crne Gore i Republike Srbije za Kosovo i Metohiju ovlascuju i obavezuju da, u saradnji sa UNESCO-om i UNMIK-om, preduzmu korake za zaustavljanje unistavanja kulturne bastine Srbije i Evrope na Kosovu i Metohiji, kroz selekciju i kategorizaciju kulturno-istorijskih spomenika, formiranje zastitnih zona oko najvaznijih spomenika kulture i sprovođenje modela zastite kulturno-istorijskih spomenika, preduzimanjem dugorocnih mera ocuvanja naseg kulturno-istorijskog blaga;
8. da se o statusu Kosova i Metohije ne moze povesti rasprava dok se ne realizuju sve odredbe Rezolucije SB UN 1244, odnosno ne ispune standardi multietnickog zivota kako ih je definisao Savet bezbednosti UN, dok se ne sprovede decentralizacija u skladu sa preporukama Saveta Evrope i dok se ne obezbedi potpuno postovanje Vojno-tehnickog sporazuma i Zajednickog dokumenta o saradnji SRJ i UNMIK;
9. da nadlezni organi i institucije Republike Srbije, preko Koordinacionog centra Srbije i Crne Gore i Republike Srbije za Kosovo i Metohiju, u saradnji sa UNMIK-om i institucijama prelazne samouprave, kao i relevantnim medjunarodnim organizacijama i grupama (SE, EU, OEBS, Kontakt - grupa), izvrse operacionalizaciju standarda i obezbede odgovarajuci mehanizam za pracenje napretka u dostizanju određenog nivoa standarda i ispunjavanju dogovorenih rokova;
10. da se nadlezne institucije i organi Republike Srbije ovlascuju i obavezuju, pored svakodnevnih aktivnosti i saradnje sa misijom UN, da preko Koordinacionog centra Srbije i Crne Gore i Republike Srbije za Kosovo i Metohiju, u cilju doslednog sprovođenja Rezolucije 1244 SB UN, pri cemu se kao najvisi i prioritetni ciljevi definisu resavanje sudbine nestalih lica, otvaranje procesa odrzivog povratka raseljenih lica, garantovanje bezbednosti i slobode kretanja i pokretanje procesa decentralizacije na Kosovu i Metohiji kao mehanizma za garantovanje kolektivnog statusa i kolektivnih prava srpske nacionalne zajednice na Kosovu i Metohiji, vode kroz Visoku radnu grupu, razgovore o tehnickim pitanjima i resavanju problema koji otežavaju svakodnevni zivot stanovnika Kosova i Metohije (npr, proizvodnja i distribucija elektricne energije, vodosnabdevanje, zastita od zagadjenja i slicno);
11. da se nadlezne institucije i organi Republike Srbije, u saradnji sa Skupstinom Crne Gore i Skupstinom Srbije i Crne Gore i njihovim nadleznim organima i institucijama, tek posto prethodno budu ispunjene sve odredbe Rezolucije 1244 i standardi Saveta bezbednosti UN, ovlascuju i obavezuju da preko Koordinacionog centra Srbije i Crne Gore i Republike Srbije za Kosovo i Metohiju i u konsultacijama sa Kontakt-grupom, daju puni doprinos utvrđivanju platforme za iznalazenje takvog vida sustinske autonomije Kosova i Metohije, koji bi omogucio svim gradjanima Kosova i Metohije da uživaju sustinsku autonomiju u okviru Republike Srbije kao clanica drzavne zajednice Srbija i Crna Gora, u skladu sa Rezolucijom 1244 SB UN i njenim pratecim dokumentima, odnosno, u skladu sa drzavnim uredjenjem i zakonodavstvom drzavne zajednice Srbija i Crna Gora i Republike Srbije, kao njene clanice;
12. da se nadlezne institucije i organi Republike Srbije ovlascuju i obavezuju da, u okviru redovne saradnje sa Medjunarodnim krivicnim tribunalom za bivsu Jugoslaviju sa sedistem u Hagu, insistiraju na procesuiranju svih osumnjicenih za dela iz nadleznosti ovog Tribunala pocinjenih na prostoru Kosova i Metohije, narocito za dela pocinjena nad pripadnicima srpske nacionalne zajednice, i da u tom smislu pruže punu podršku istraziteljima ovog Tribunala.

POVLACENJE SA BALKANA

Za američke prilike bilo je nešto nesvakidasnije u ponasanju premijera Srbije Zorana Živkovića i njegove delegacije u Vasingtonu: premijer je suzdržano primao zvaničnu podršku domaćina i podvlačio da nema američkog mesanja ni u unutrašnju politiku Srbije, ni u unutarstranačke odnose. Amerikanci su navikli na drugu vrstu političara, koji dolaze u Ameriku da bi se slikali sa visokim licnostima i na taj način dokazivali da uživaju podršku u Vasingtonu.

Za Ameriku je poseta Zorana Živkovića i Gorana Svilanovića bila značajna iz dva razloga. Prvi je taj što su Amerikanci hteli da pokazu da premijer i njegovi politički saveznici američku podršku, a drugi je da Amerika traži stabilnost na Balkanu da bi što pre i što lakše mogla da povuče trupe iz regije. Naravno, ta dva razloga su usko povezana. To što je premijer stidljivo prihvatio američku podršku, više govori o odnosu snaga u Srbiji, pa i u DS-u, nego o američko-srpskim odnosima.

Naravno da su u raspravi premijera i američkih domaćina dominirali formalni, maltene ritualni razgovori o Hagu, trgovini i opštim pitanjima demokratizacije, ali posle ovih formalnosti preslo se na konkretne i mnogo značajnije teme. Tu se opet vracamo na osnovno pitanje koje prethodi uspostavljanju redovnih, normalnih i obostrano korisnih odnosa između Amerike i Srbije, a ono glasi: šta Amerika, u stvari, hoće?

Prvo i osnovno, Amerika hoće stabilnost na Balkanu i stabilnost u Srbiji. Drugo, kroz stabilnost Amerika hoće da se oslobodi vojnih obaveza prema Balkanu i da ovu odgovornost u potpunosti preda Evropi. Što se američke administracije tiče, stvar se može jednostavno i matematički izraziti. Amerika ima ogroman problem u Iraku. Mora da nadje dodatne trupe, što nije lako kada se uzme u obzir da Amerika trenutno drži trupe ne samo na Balkanu, nego i u Avganistanu i na Haitiju a moguće je da će slati trupe i u Liberiju. Kada se uzme u obzir da kriza oko Severne Koreje zahteva da Amerika ne smanjuje trupe, to ostavlja sasvim mali broj dodatnih trupa za Irak. Amerika može da nadoknadi ove trupe na dva načina. Prvo, da traži pomoć od drugih zemalja, ali tu do sada nije imala uspeha, jer pre nego što bi veći deo zemalja sveta poslao trupe u Irak, on zahteva da Amerika preda komandu nad tim trupama Ujedinjenim nacijama, a taj zahtev za Ameriku u ovom momentu nije prihvatljiv. Znači, Američki preostaje da dodatne trupe za Irak nadje na Balkanu.

Stabilnost u Srbiji znači da se nastavi sa reformama i borbom protiv organizovanog kriminala. Za ovu administraciju znači da stabilnost u Srbiji može da se nadje ili kroz reformisanu Demokratsku stranku i DOS, gde bi tzv. radikali i

antireformisti bili isterani i izolovani. Ili ako je ovo nemoguće, onda kroz saradnju G17 sa DSS-om. Drugi deo stvaranja stabilnosti jeste da srpska vlada pokaze zrelost i da izbegne bilo kakav radikalni odgovor na moguće provokacije u Bujanovcu, Medvedji i Presevu. I na kraju, što je možda i jedna od konkretnih tema razgovora između premijera Zivkovića i američkih domaćina, napredak u pregovorima između Srba i Albanaca oko Kosova je nužnost za stvaranje stabilnosti koja bi omogućila Americi da povuče trupe.

Amerika nema jasan stav oko konačnog statusa Kosova. Spremni su da prihvate sve što se Srbi i Albanci dogovore, ali, u tome i jeste kvaka, Srbi i Albanci prvo moraju da se dogovore. Američki političari nisu naivni, oni znaju da su početne pozicije Srba i Albanaca nespojive i zbog toga teraju i jednu i drugu stranu da počnu pregovore sa pitanjima drugog nivoa za koje misle da bi se o njima lakše dogovorili. Ta pitanja uključuju pitanja dokumentacije ili dokumenata Albanaca sa Kosova koji su odneseni sa Kosova, komunikacije i transporta, energetike, trgovine i saradnju oko pitanja bezbednosti. Amerikanci se nadaju da bi pregovori krenuli, eventualno bi se stvorila atmosfera koja bi brzo dovela do konačnog rešenja za Kosovo.

Problem za Ameriku je da ni Srbi ni Albanci nisu spremni za pregovore. Među Srbima i Albancima ne postoji politički konsenzus. Albanske i srpske stranke i političke ličnosti pozicioniraju se prema unutrašnjopolitičkoj sceni. Albanci očekuju da će Amerika sve da odluči za njih i cela strategija albanske strane se svodi na to da SAD moraju da budu uključene i da stvori glavne delove bilo kakvog sporazuma sa Srbima. Sa srpske strane, osim Nebojše Čovića i srpskih lidera sa Kosova, ima vrlo malo spremnosti za izgradnju nacionalnog konsenzusa oko pregovora za Kosovo.

Jednostavno, stize se utisak da bi veći deo srpskih političara i političkih stranaka takođe rado prihvatio da Amerikanci sve odlučuju. Na žalost Srba i Albanaca, Amerika nema interesa niti vremena da ulazi toliko duboko u ove pregovore. Vreme prolazi. Amerika neće da čeka niti ima mogućnost da odugovlači sa odlukom o povlačenju svojih trupa sa Balkana. Na kraju, visi interesi američkih političara će da odluče koliko brzo će trupe da se povuku. To će da se desi sa dogovorom Srba i Albanaca ili bez njega, a za regiju će biti vrlo loše ako se ne postigne stabilnost.

OBRAD KESIC

OKONCANA MIROVNA MISIJA MOSKVE NA KOSOVU

Pristina, 24. jula (**Beta**)

Sa pristinskog aerodroma Slatina u Rusiju je danas odleteo poslednji avion sa ruskim vojnicima, čime je definitivno okončana mirovna misija Rusije na Kosovu, kao i na Balkanu u celini.

Komandant ruskog vojnog kontingenta Nikolaj Krivecov rekao je za agenciju RIA Novosti da je "na rusko ucesce u mirovnoj misiji na Kosovu stavljena tacka". Poslednjim avionom u Rusiju se sa komandantom vratilo 50 oficira i sluzbenika njegovog staba.

Predsednik Rusije Vladimir Putin je pocetkom maja odlucio da se ruski kontingenti povuku iz Bosne i Hercegovine i sa Kosova do 1. avgusta ove godine. Ruski vojnici su BiH napustili u junu.

U okviru snaga Kfora na Kosovu je bilo 650 ruskih vojnika.

Nikolaj Krivencov je ocenio da su snage pod njegovom komandom dale znacajan doprinos jacanju bezbednosti i uspostavljanju normalnog zivota u pokrajini, navodi ruska agencija.

Za vreme provedeno na Kosovu, oduzeli su oko 800 komada streljackog naoruzanja, vecu kolicinu municije i oko tri kilograma narkotika. Takođe su priveli oko 1.100 gradjana zbog posedovanja oruzja ili drugih protivpravnih dela, demontirali preko 12.000 eksplozivnih naprava, ugasili osamdesetak pozara i ocistili 147 bunara.

POSLE POSETE PREDSEDNIKA PKS RUSIJI

Mogućnost saradnje privreda Srbije i Ruske Federacije nisu ni izbliza iskoriscene. Svedoce o tome i podaci o spoljnotrgovinskoj razmeni u prva cetiri meseca ove godine. Izvoz u RF iznosio je u tom periodu simbolicnih 37 miliona dolara, dok je uvoz iz te velike zemlje bio 362 miliona dolara. O unapredjenju spoljnotrgovinske razmene i smanjivanju naseg debalansa, uz uklanjanje uocenih prepreka, razgovaralo se tokom trodnevnog boravka u Moskvi sa predsednikom Trgovinsko industrijske komore RF, Jevgenijem Maksimovicem Primakovom i zamenikom ministra za ekonomski razvoj i trgovinu, Roaldom Piskopeljom, izjavio je za "Politiku" predsednik Privredne komore Srbije Radoslav Veselinovic.

Zajednicki je zakljucak, istakao je Veselinovic, da bolja saradnja moze da se ostvari i vecim investiranjem ruskog kapitala kod nas, putem privatizacije nasih preduzeca, a dogovoreno je i da se na jesen potpise sporazum o privrednoj saradnji izmedju dve zemlje. Neophodno je sto pre ukloniti i pojedine prepreke koje opterecuju ovu saradnju, dodao je on, i kao jedan od primera naveo nepostojece sertifikate o poreklu i kvalitetu nase robe, na kojima insistiraju partneri iz RF. Veselinovic istice i da se izuzetna povoljnost, postojanje ugovora o slobodnoj trgovini izmedju dve zemlje, za sada, nedovoljno koristi. Kod ruskih partnera insistirano je da se ovaj aranzman koji je, inace, u primeni sto pre i ozvanici, ratifikacijom u Dumi. Njegova aktivnija primena, s obzirom da pod povlascenim uslovima, omogucuje i izvoz robe proizvedene u kooperaciji sa strancima, ali sa preovladjujucim domacim ucescem, predstavlja i svojevrsan "mamac" za vece ulaganje u nasu privredu.

Veselinovic je rekao i da se donekle izmenila struktura medjusobne razmene izmedju dve zemlje. U paketu proizvoda koje prodajemo RF su podne podloge, lekovi, semenski kukuruz i suncokret, hartija i karton, dizalice, proizvodi od magnezita, emajlirano posudje... U uvozu iz RF preovladjuju energenti, nafta i gas, zatim aluminijum, urea, repromaterijal i terenska vozila.

Predsednik PK Srbije, naglasava da bi od gradjevinjskih poslova koje u RF obavljaju nase privatne firme, a cije je sediste u Austriji ili na Kipru, vecu korist mogla da ima nasa zemlja, pod uslovom da se poreski uslovi ucine povoljnijim.

A. C. K.

NOVO KOSOVO

Ubistvo UNMIK policajca na putu Kosovska Mitrovica - Leposavic, ubistvo i tesko ranjavanje sestoro Albanaca u Peci, bombaski napad na srpsku kucu u Obilicu, incidenti na mostu u Mitrovici, tuca u Djakovici, demoliranje repetitora mobilne telefonije u Prizrenu - sve to u samo dva dana - stvara ubedljivu sliku o Kosovu kao zoni izuzetno nesigurnog zivota. Pred ovakvim vestima, gube na uverljivosti sve optimisticke ocene predstavnika medjunarodne zajednice i lokalnih albanskih celnika o izgradnji novog kosovskog drustva. Ovih dana srpska javnost je mogla u integralnom obliku da se upozna sa pozivom kosovskih zvanicnika svim raseljenim licima nealbanske nacionalnosti da se vrata na Kosovo i ucestvuju u stvaranju nove, demokratske, multietnicke zajednice. Albanska vecina retoricki priznaje pravo svim manjinskim zajednicama da Kosovo dozivljavaju kao svoju kucu i uvazava njihove manjinske identitete kao deo zajednickog kosovskog identiteta. I uz pretpostavku da iza ovih poziva stoje iskrene namere i racionalne politicke procene albanskih celnika, sanse da se oni kojima je poziv upucen odazovu, bice sasvim male dogod sa Kosova budu stizale vesti kao u protekla dva-tri dana.

Legalni albanski faktori na Kosovu jesu povremeno osudjivali ekstremizam u redovima vlastitog naroda i ukazivali na njegovu stetnost po autenticne nacionalne interese. Ali je fakat da veci deo albanske javnosti nije spreman da prizna da je u sirokome nacionalnom pokretu koji se devedesetih godina suprotstavio Milosevicu, bilo i zlocinaca koji ne mogu biti niciji partneri u stvaranju novog kosovskog drustva. To se vidi po reakcijama na presudu medjunarodnog suda tzv. lapskoj grupi OVK ciji su pripadnici osudjeni na visoke zatvorske kazne zbog ratnih zlocina pocinjenih tokom sukoba 1998-1999. godine. Cak i nevladine organizacije protumacile su ovo kao neprihvatljiv pokusaj organa medjunarodne zajednice da dovede u pitanje svetu borbu OVK za nacionalnu slobodu, koja, navodno, nikako ne moze biti kriminalna i zlocinacka.

Albanskim politicarima nece biti lako da pridobiju neki znacajni broj Srba za bilo kakvo Kosovo izvan srpske drzave, cak i kad bi pruzili uverljive garancije da ce ono biti demokratsko i multietnicko po evropskim standardima, a sasvim sigurno nece nikog pridobiti za "novo kosovsko drustvo" u kojem se albanski ekstremisti za koje su svi Srbi neprijatelji proglasavaju nedodirljivim nacionalnim velicinama.

Sto pod vojnim, ekonomskim, politickim i drugim pritiscima iz sveta, sto po vlastitoj pameti i savesti, srpska strana na globalnom balkanskom poligonu je pocela da pravi razliku izmedju dobrih i losih momaka u svojim redovima i da ove druge, bez sentimentalnosti, smesta gde im je mesto. Albanska strana to jos nije dostigla. Tek kad to ucini, moci ce da se kandiduje za glavnog kreatora novog Kosova i da uputi relevantan poziv i drugima da se ukljuce u taj projekat.

MEMORANDUM O KOSOVU I METOHIJI SVETOG ARHIJEREJSKOG SABORA SRPSKE PRAVOSLAVNE CRKVE

"Ono sto je Jerusalem za Jevrejski narod, to je Kosovo za Srpski narod. A Kosovo, kao i Jerusalem, nije samo geografija, ni demografija. To je pitanje identiteta: narodnog, duhovnog, kulturnog, hriscanskog i ljudskog, to jest bogocovekansko. Zato je Srpska Crkva i u ovom momentu duboko zabrinuta za sudbinu Kosova i Metohije, i svih ljudskih bica koja tamo zive, i svih Svetinja koje tamo postoje. Ovaj Memorandum je zaista nepristrasno podsecanje, po vec ko zna koji put, na punu istinu i pravdu o Kosovu i Metohiji u proslosti i sadasnosti, a radi zajednicke buducnosti svih na Kosovu," reci su episkopa Atanasija (Jevtica), urednika ovog znacajnog dela.

Iz sadržaja knjige se vidi da je problem Kosova i Metohije daleko dublji i slozeniji, nego sto na prvi pogled ljudima sa strane moze da izgleda.

U Memorandumu su obradjene sledece oblasti:

- " Naziv i teritorija
- " Problem Kosova
- " Zaduzbine - Svetinje Kosova i Metohije, pokazuju srpski karakter KOSOVA
- " Istorija Srba na Kosovu i Metohiji
- " Srpska srednjevekovna drzava na Kosovu i Metohiji
- " Srpska Crkva na Kosovu i Metohiji
- " Bitka na Kosovu polju 1389.g. i dalja istorija Srpskog Kosova
- " Pojava Albanaca u Metohiji i u Kosovu i dolazak Turaka
- " Velika Seoba 1690. g. i dalje seobe Srba
- " Srbi na Kosovu i Metohiji u 19. veku i stradanje do oslobodjenja Kosova 1912.g.
- " Kosovo i Metohija tokom i do Svetskog rata
- " Stradanje Srba Kosova i Metohije 1941-45.godine
- " Kosovo i Metohija pod komunistickom vlascu 1945-1990.
- " Kosovo i Metohija pod neokomunizmom Slobodana Milosevica
- " Situacija na Kosovu i Metohiji pred pocetak najnovijeg konflikta
- " Od oruzanog konflikta do NATO bombardovanja u martu 1999.g.
- " Bombardovanje NATO saveza protiv Srbije i Kosova i Metohije do 24.marta do 10.juna 1999. godine.
- " Tragicno stradanje Srba i Srpske Pravoslavne Crkve na Kosovu i Metohiji od juna 1999. g. do danas
- " Kosovo posle demokratskih promena u Srbiji (5. oktobra 2000.)

U knjizi su i tri Priloga.

Prvi Prilog je spisak unistenih spaljenih demoliranih i opljackanih crkava.

U drugom Prilogu su imena Srba ubijenih na Kosovu i Metohiji od 15. juna 1999. do maja 2003.godine., a u trecem Prilogu su imena kidnapovanih Srba na Kosovu i Metohiji od 13. juna 1999.g. do 1. marta 2001. godine. Pored navedenog, u knjizi se nalazi i pedesetak fotografija koje prikazuju neponovljivu lepotu Srpskog duhovnog nasledja i vecnu tapiju srpskog naroda na te prostore, ali se na fotografijama vide i prizori bezumlja onih koji bi da sve to zbrisu sa lica zemlje, preprave istoriju i negiraju istorijsku istinu, pa ruse ne samo novije, vec i hramove iz 13. i 14. veka. Posle citanja ovog Memoranduma Srpske Pravoslavne Crkve niko vise nece moci da ponovi zlurade reci jednog stranog diplomate najviseg ranga, koji je nedavno izjavio da su Srbi, onim sto su radili poslednjih 10 godina, izazvali kod Siptara strasnu zelju za osvetom. Iz dokumenata ovde navedenih, svaki citalac ce videti da je nasilja bilo uvek, kad god je iza zelje Albanaca da uzmu ono sto nije njihovo stajala neka od najmocnijih svetskih sila, od Turske carevine pa do danas. U Memorandumu je i rezime knjige na srpskom i engleskom jeziku.

Vladimir Bozovic, Koordinacioni centar za Kosovo i Metohiju

KOSOVO NIJE I NECE BITI IZGUBJENO

Beograd - Ocekujemo da ce tekst koji je uputio Nebojsa Covic, koji predstavlja osnovne smernice za resavanje kosmetskog problema biti ozbiljno prihvacen i da ce predstavljati osnovnu konturu i polaziste za resavanje kosmetskog problema. Mora biti izgradjena ozbiljna nacionalna, drzavna strategija koja ce ujediti vlast, opoziciju, predstavnike nevladinog sektora i crkvu - kazao je na jucerasnjoj konferenciji za novinare u Vladi Srbije advokat Vladimir Bozovic. On je, govoreci o poseti delegacije Srbije i Crne Gore Vasingtonu, naveo da ce biti izneta tri kljucna problema - kršenje ljudskih prava, permanentno delovanje teroristickih grupa i visoki stepen organizovanog kriminala.

- Nadam se da ce drzavna delegacija dobiti pozitivan pristup americke administracije. Vazno je preneti poruku narodu da Kosovo nije i nece biti izgubljeno - rekao je Bozovic.

Vladimir Bozovic koji je sef Odeljenja za pravosudje i ljudska prava Koordinacionog centra za Kosovo, naveo je da slucaj Sefceta Muslijua predstavlja "dobar prikaz neuspesnosti pravosudnog sistema i celokupne UNMIK administracije". Kako je Bozovic naveo, Muslijua je medjunarodni tuzilac optuzio za krivicna dela otmice, protivpravnog lisavanja slobode, iznudu, nasilnicko ponasanje, nanosenje teskih telesnih povreda i ucesce u organizovanom kriminalu.

- Poslednji dopis koji smo dobili od suda u Gnjljanu je skandalozan i od MUP Srbije se trazi da privede Jetona Arifija za kojim je raspisana medjunarodna poternica. I ako bude pronadjen, on ce biti uhapsen - rekao je Bozovic. On je naveo da je upucen zahtev UNMIK -u da preda Sefceta Muslijua istraznim organima Srbije.

- Ukoliko se utvrdi da su krivicna dela za koja ga terete na Kosovu teza, mi cemo ga vratiti na Kosovo - kaze Bozovic.

A. Nosov
